

Generalitat de Catalunya

***Perspectives dels boscos de Catalunya,
present i futur***

Antoni Trasobares

Sant Celoni, 1 de juny de 2013

Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural

Multifuncionalitat

- Catalunya es un país de boscos, 64% superfície forestal; 40% forestal arbrada, infraestructura verda del país

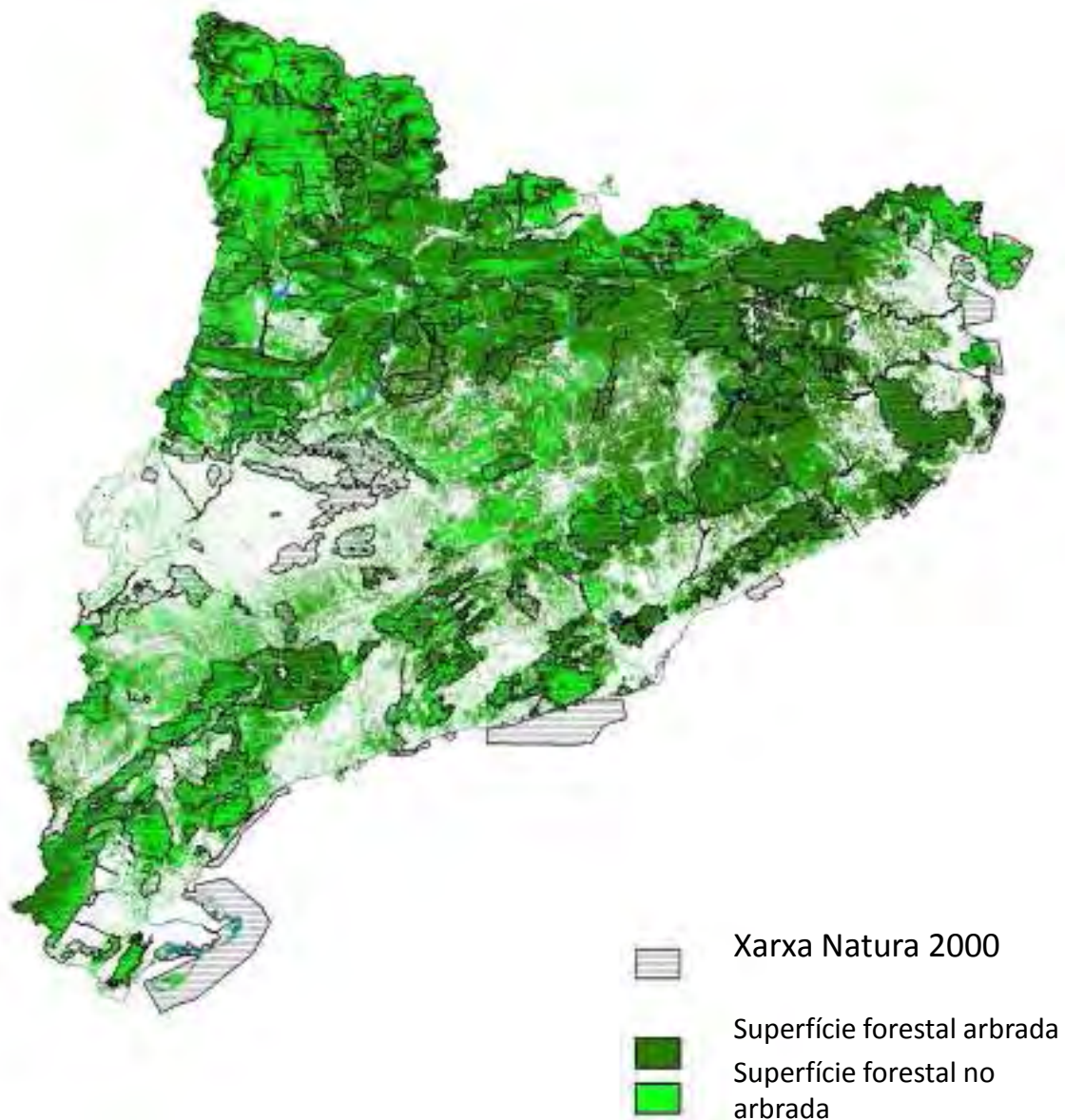
- Els boscos duen a terme múltiples funcions i proporcionen múltiples bens i serveis a la societat
 - Productes fustaners: fusta de serra, llenya, biomassa, ..
 - Productes no fustaners: suro, bolets, tòfona, pinyó, plantes aromàtiques,..
 - Serveis de mercat: caça, pesca,..
 - Externalitats: Valor paisatgístic, biodiversitat, protecció erosió, fixació carboni,..

- Riscs biòtics (ex. plagues) i abiòtics (sobretot els Incendis)
- Context de canvi climàtic
- Quina percepció en té la societat? Es valoren prou?

Diagnosi del sector forestal català

A Catalunya, 979.169,4 ha
(30,4%) de superfície estan
incloses en la **Xarxa Natura
2000**

40% de la superfície
arbrada es troba en
Xarxa Natura 2000

PROPIETAT I PLANIFICACIÓ

	Any 2012	
	Ha	%
1. Superfície forestal total a Catalunya en hectàrees (ha)	2.060.174	
2. Superfície forestal privada a Catalunya en ha	1.554.944	75,5
3. Superfície forestal privada ordenada (PTGMF, PSGF, altres) a Catalunya en ha	432.330	27,8
4. Superfície forestal pública (Generalitat i entitats locals) a Catalunya en ha	505.230	24,5
5. Superfície forestal pública ordenada a Catalunya en ha	328.782	65,1

* Superfície ordenada: Existeix un plà de gestió que permet i regula l'aprofitament de recursos

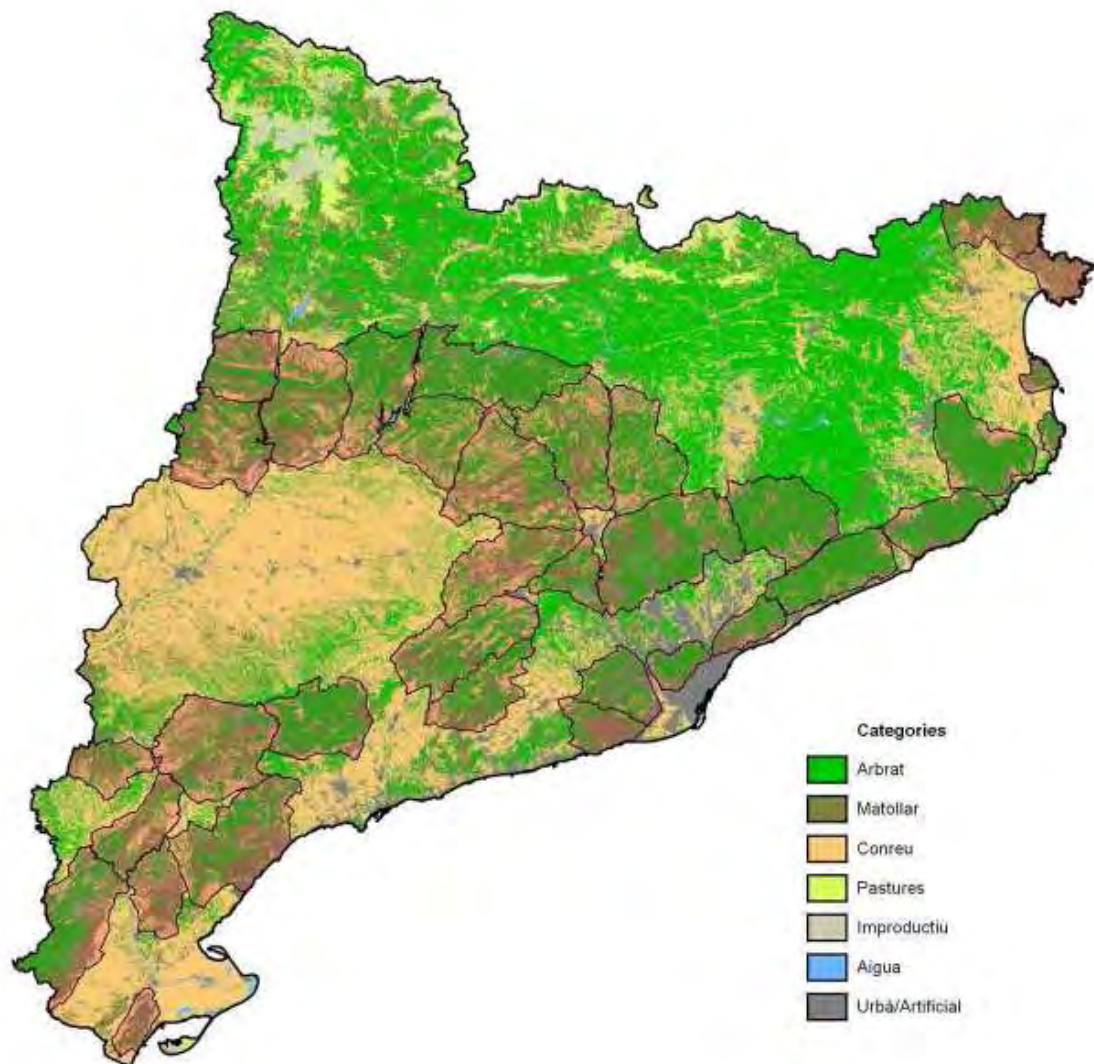
Diagnosi del sector forestal català

- 1 Programa de Prevenció d'Incendis Forestals de Catalunya
- 31 projectes d'infraestructures estratègiques de prevenció d'incendis forestals dels Perímetres de Protecció Prioritària (PPP)

Infraestructures per prevenir incendis i evitar que els incendis assoleixin grans dimensions

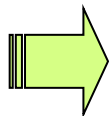
Control càrrega combustible mitjançant un major aprofitament de biomassa

Els boscos, quan s'abandonen, es tornen més vulnerables degut clima i als riscos naturals associats

És necessari gestionar-los

Diagnosi del sector forestal català

Distribució dels productes forestals a Catalunya

La superfície forestal distribuïda pels **principals aprofitaments potencials** de les **formacions forestals catalanes** més importants (1,2 M. ha) queda:

En el 60% de superfície, l'aprofitament és de Fusta (el 2% de les quals és fusta de plantacions)

31% Llenya

6% Suro

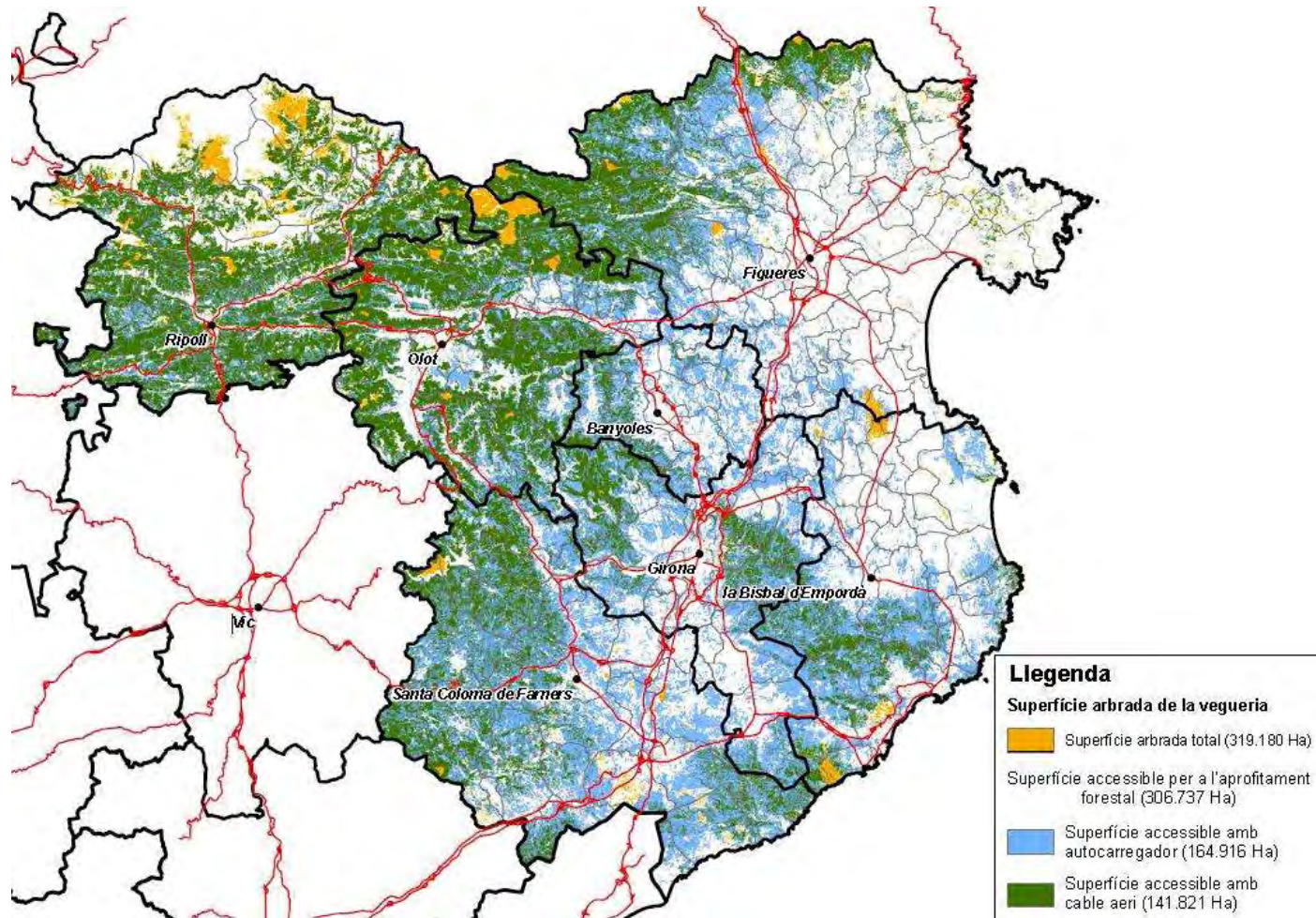
3% Pinyó

Els **aprofitaments forestals** només suposen entre **l'1 i 1.3%** de la **Producció Final Agrària**.

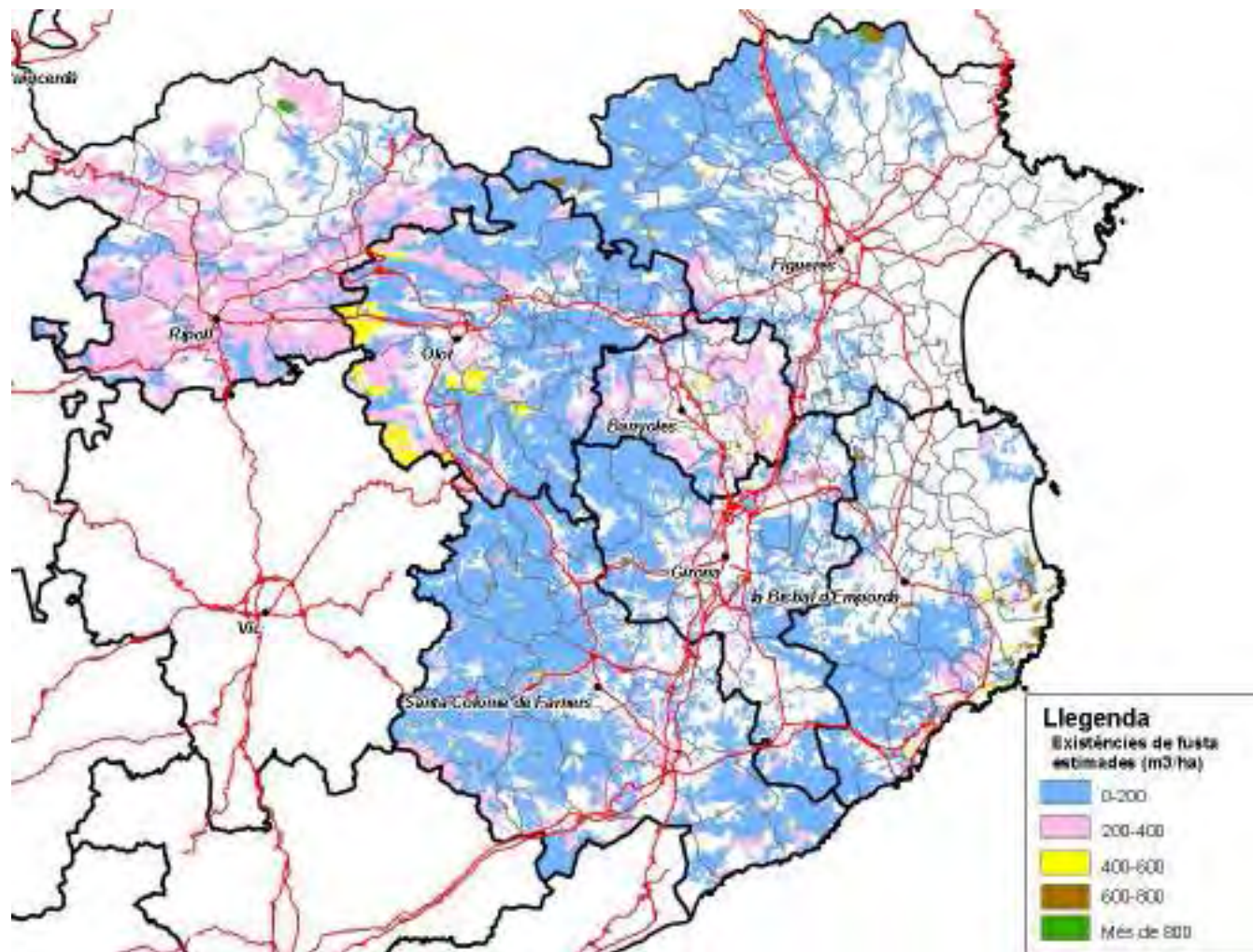
Les xifres dels **aprofitaments fusters** a Catalunya estan **molt per sota** dels valors dels **increments anuals**.

Respecte el total boscos explotables (creixen 2.950.000 m³/any) **nomes s'aprofita el 30%** (890.000 m³/any) → Excedent de 2.060.000 m³/any

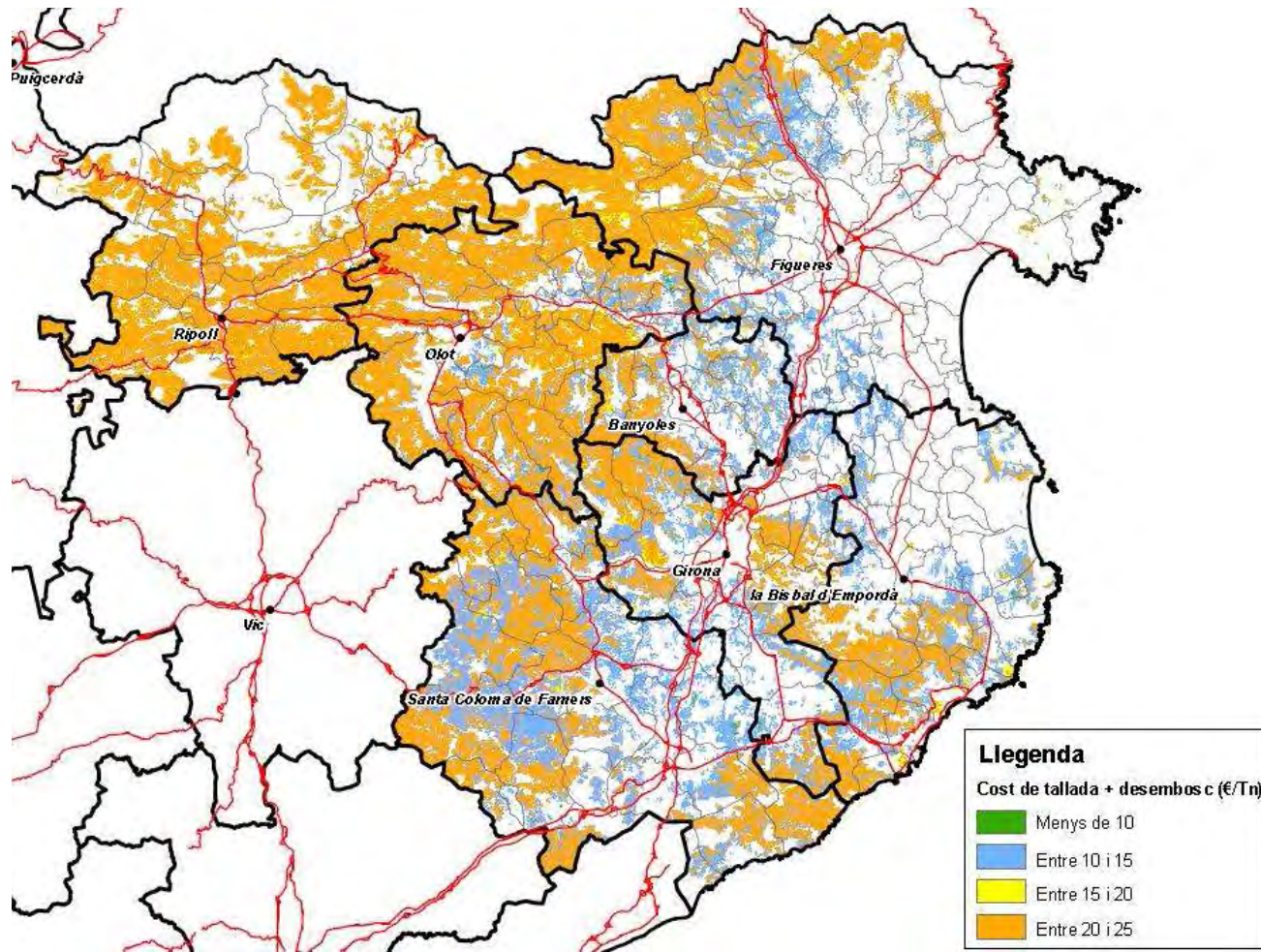
EXEMPLE D'ANÀLISI PORF GIRONA

EXEMPLE D'ANÀLISI PORF GIRONA

EXEMPLE D'ANÀLISI PORF GIRONA

Preu de fusta → clau per poder mobilitzar

Preu en parc industria = Preu fusta en peu + tallada i desembosc + transport

Preu fusta en peu: 3-18 € / tn

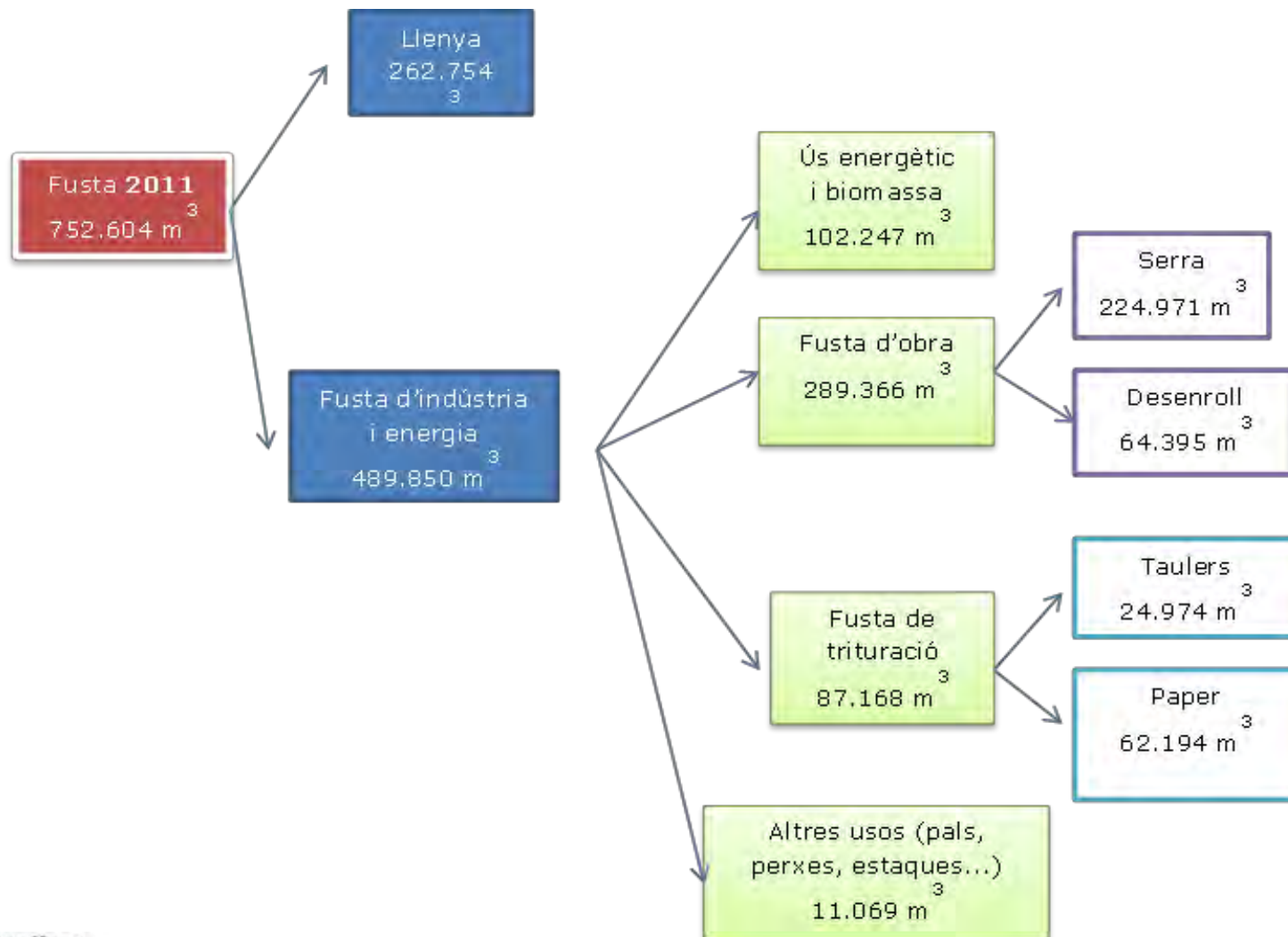
Tallada i desembosc: 12 - 22 € / tn

Transport: 8 – 10 € / tn (distàncies no superiors a 150 km)

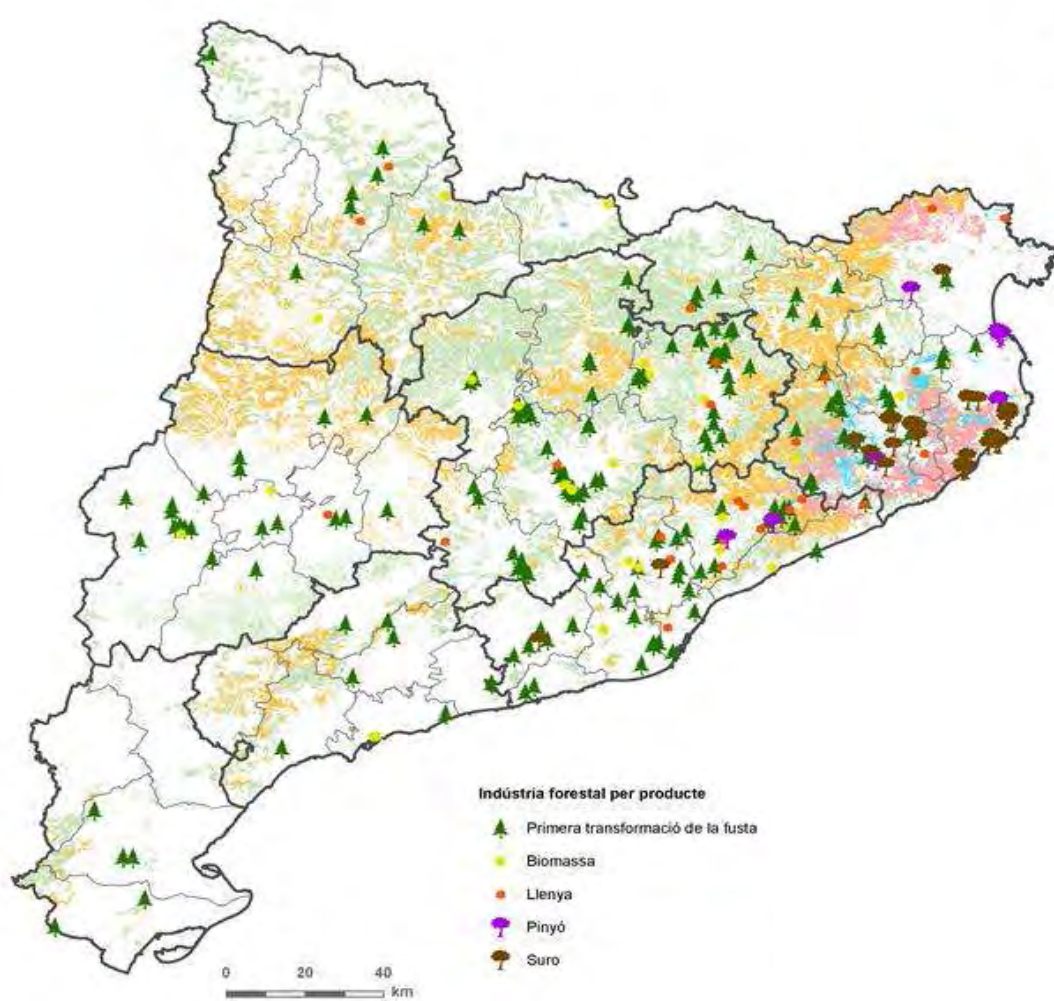
- Valors aproximats

Els preus actuals del mercat combinats amb el cost dels aprofitaments sovint impliquen que l'aprofitament no sigui rendible pel propietari

FLUX DE FUSTA 2011

UBICACIÓ DE LES INDÚSTRIES FORESTALS DE CATALUNYA

Treball al sector forestal

Població ocupada en la cadena forestal a Catalunya l'any 2009

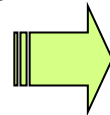
Activitat	Assalariats	Empreses	Autònoms
Silvicultura i explotació forestal	1.323	167	505
Indústria de la fusta i el suro	8.275	1.443	4.072
Indústries del paper	12.246	475	493
Arts gràfiques	19.081	2.052	3.545
Fabricació de mobles	7.788	1.181	2.587
TOTAL			

Font: Servei d'Estudis i Estadístiques del Departament de Treball.

Per tenir els **bosc**s gestionats cal:

**Sector Forestal
estructurat
+
Una política forestal
comuna**

De manera
que

- Es promogui la gestió activa dels terrenys forestals
- Es recolzi la propietat i la indústria forestal
- Es millori la percepció social de la gestió forestal
- Es promogui la innovació tecnològica
- Es promogui una planificació eficient dels terrenys forestals
- Es coordinin i s'incorporin els valors econòmics i ambientals forestals

Fort, que treballi en una sola direcció sota unes idees comunes acordades en un Pla

Per això és necessari

**PLA GENERAL DE POLÍTICA
FORESTAL DE CATALUNYA**

Perspectives

- La gestió forestal és imprescindible però només és possible si és rendible
- Del total de la superfície arbrada:
 - Només un 71% es aprofitable (densitat mínima)
 - Només un 44% és accessible per mitjans terrestres: **cal incidir en la construcció d'infraestructures** (combinades amb el desenvolupament dels PPP per **prevenció d'incendis**)
- De la superfície aprofitable:
 - Un 38% té alguna figura de protecció: cal treballar en la no “penalització excessiva dels aprofitaments” a nivell d'opinió pública i normatiu (cal **compatibilitzar producció i conservació**)

GESTIÓ FORESTAL A LA XARXA NATURA 2000

Estratègies en la gestió de boscos de la Xarxa Natura

Bosc multifuncional → ***Garantia de gestió òptima del paisatge***
→ ***Garanteix funcions naturals essencials***
→ ***Menor cost per a la societat***

Treballs silvícoles → ***Pròxims a processos naturals***
→ ***Dirigits a elements que reforcin funcions del bosc***

Bosc resultant → ***Ric en biomassa en peu***
→ ***Coberta permanent d'espècies adaptades***
→ ***Estructurat en mosaic o diversificant edats***
→ ***Aprofitament puntual i més rendible***
→ ***Amb illes i arbres exclosos de la gestió***

Intervencions que augmenten la diversitat biològica

Manteniment d'arbres reserva
d'elevat interès faunístic

Perspectives

- Cal incentivar la mobilització de fusta mitjançant associació de propietaris, simplificació administrativa, contractes entre propietaris i indústria de transformació, incentius fiscals, establiment de calderes, etc.
- Es necessària la existència d'un ventall d'indústries que permetin obtenir el màxim rendiment de cada fracció de fusta (promoure productes amb valor afegit com la fusta laminada, biofuel, etc.); el mateix pel suro
- Consolidar la producció i el mercat dels productes no fustaners; Ordre per regular l'aprofitament de diversos productes (pinyó, tòfona, llentiscle, molsa, etc.)
- Valoració de les externalitats com la biodiversitat, el valor paisatgístic, Tn C, etc. i la seva compensació mitjançant pagaments ambientals o similar

Perspectives

- Aconseguir que la gestió dels boscos sigui viable sense necessitat de subvencions
- Promoure la bioeconomia basada en la sostenibilitat, la inclusivitat i el coneixement (H2020)
- Recerca i transferència de coneixement per afrontar temes clau com l'adaptació de la gestió al canvi climàtic
- Promoure el vincle propietaris - indústria de transformació – recerca/transferència
- Millorar el coneixement i percepció social de la gestió forestal